

Provincie Utrecht
t.a.v. dhr. D. Eerdmans
Qbuzz / U-OV
t.a.v. dhr. J. Bekedam
Kéolis /Syntus
t.a.v. dhr. E. Schoenmakers
Per mail

Betreft: advies vervoerplannen 2022 Qbuzz / Syntus

Utrecht, 9 augustus 2021

Geachte heer Eerdmans, heer Bekedam en heer Schoenmakers,

Het ROCOV geeft onderstaande adviezen onder nog steeds bijzondere omstandigheden. Al sinds het voorjaar van 2020 is er geen sprake meer van de gebruikelijke meedenk- en adviesmomenten. Het ROCOV waardeert zeer dat provincie, Kéolis/Syntus Utrecht en Qbuzz/U-OV telkens hebben getracht het adviesproces zo goed mogelijk vorm te geven, afhankelijk als ook zij waren van externe ontwikkelingen en langdurige onduidelijkheid over de financiële randvoorwaarden.

Proces

Op basis van een presentatie, mondelinge toelichtingen en aanvullingen in het plenaire ROCOV van 27 juli, mondelinge toelichtingen in een externe bijeenkomst van Syntus op 28 juli, nadere toelichting per mail van U-OV (via de provincie) en informatiebronnen van een individueel ROCOV-lid heeft het ROCOV soms de aanleiding en het concrete voorstel moeten (en kunnen!) reconstrueren. Bij de advisering heeft dat alles complicerend gewerkt. Het zal duidelijk zijn dat het ROCOV de procedures zoals ze gevolgd zijn bij de advisering over de vervoerplannen van 2021 en 2022 in de komende jaren niet langer wil volgen. We hebben te weinig ruimte om tot een doordacht advies te komen als we enerzijds minder betrokken worden in de voorbereiding van vervoerplannen en anderzijds het verzoek krijgen om akkoord te gaan met een verkorte adviestermin.

Met ons allen moeten we na denken over mogelijkheden in het 'nieuwe normaal'.

Inhoudelijk advies

Het ROCOV waardeert dat Syntus en U-OV voor 2022 met een gezamenlijk Vervoerplan en een gezamenlijke adviesaanvraag daarover zijn gekomen. Het ROCOV constateert dat de aanvraag en het Vervoerplan niet zo gedetailleerd zijn als voorheen. Het ROCOV heeft zich regelmatig moeten afvragen wat er voorgesteld wordt en waarover geadviseerd moest worden. De adviesaanvraag bleef daarover vaak vaag.

Daarom vatten wij bij elk onderdeel eerst onze interpretatie samen van het voorstel waarop wij menen dat wij geacht worden te adviseren. Deze samenvatting is herkenbaar aan de *blauwe kleur en bovendien cursief en ingesprongen weergegeven*. Daarop volgt in zwart ons advies of een eventuele opmerking.

BELANGRIJK: *Als onze interpretatie verkeerd is geformuleerd wordt het ROCOV graag in de gelegenheid gesteld alsnog te adviseren over een gecorrigeerde formulering!*

Hieronder gaan wij achtereenvolgens in op de in de adviesaanvraag genoemde wijzigingsvoorstellen:

1: n.a.v. NS op traject A'dam C / Schiphol Airport – Utrecht C – Arnhem C (– Nijmegen, d.w.z.:

- 1a** knoop Breukelen;
- 1b** Maarssen en Zuilen;
- 1c** Vaartsche Rijn en Bunnik;
- 1d** knoop Driebergen-Zeist;
- 1 e** Maarn, Veenendaal West en Centrum,
- 1f** Rhenen;
- 1g** knoop Veenendaal-De Klomp;

2: aanpassingen Bilthoven;

3: doorkoppeling tramlijnen SUNIJ-/Uithoflijnen;

4: aanpassing lijn 85 in Leerdam;

5: zomerdienst, opmerkingen over lijn 70 en 82.

1 Aansluitingen op nieuwe NS-dienstregeling IC A'dam C / Schiphol Airport – Utrecht C – Arnhem C (– Nijmegen) en sprinter Uitgeest – Breukelen – Veenendaal Centrum - Rhenen

NS start met een nieuwe dienstregeling op dit traject: 6x/uur een IC tussen Schiphol Airport, Utrecht C, Ede-Wageningen en Arnhem C, 4x/uur doorgaand naar Nijmegen (tussen Arnhem en Nijmegen fungeert de IC Zwolle – Roosendaal reeds als 5^e/6^e IC/uur). Dit heeft consequenties voor de sprinters op dit traject. De sprinters Uitgeest – Rhenen en de spitssprinters Breukelen – Veenendaal Centrum worden verwisseld, waarbij tussen de spitsen een extra sprinter wordt ingelegd tussen Breukelen en Rhenen

Het ROCOV constateert dat dit op diverse stations consequenties kan hebben voor aansluitende busdiensten:

1a knoop Breukelen

NS voegt te Breukelen tussen de spitsen 2z/uur een sprinter naar Utrecht en Driebergen-Zeist toe, waardoor daar een kwartierdienst ontstaat.

Het ROCOV brengt in herinnering dat bij de invoering van 'Randstadspoor' in dienstregeling 2009, waarbij de toenmalige lijn 140 (thans 130) niet langer over de A2 doorreed naar Utrecht maar in Breukelen aansluiting gaf gaan aansluiten op de treinen naar Utrecht. Sindsdien heeft NS de treinfrequentie afgeschaald naar een halfuurdienst en is de frequentie van lijn 130 daaraan aangepast.

Het ROCOV adviseert nu de NS-frequentie weer wordt opgevoerd lijn 130 weer op alle treinritten naar Utrecht te laten aansluiten.

Ook de verbinding van station Breukelen met Breukelen centrum en Breukelen noord is ingesteld in dienstregeling 2009. In de dienstregeling 2020 gingen er in de spits 4 ritten per uur tussen Breukelen station en Breukelen noord.

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Het ROCOV verzoekt u deze voorziening weer in te stellen, bij voorkeur bij de start van het vervoerplan 2022, die immers een flinke verbetering bij de NS brengt.

Syntus stelt voor de aankomst-/vertrektijden van de lijnen 120 en 130 iets te verschuiven zodat trein- en onderlinge busaansluitingen gehandhaafd blijven.

Het ROCOV merkt hierbij op dat er aandacht moet worden besteed aan de (lastige) aansluiting van buurtbus 524 (Breukelen Station – Woerden). Het ROCOV heeft ideeën hoe dit kan worden geoptimaliseerd en wil daarover graag meedenken.

Het ROCOV heeft geen verdere opmerkingen bij dit voorstel voor dit moment.

1b Maarssen en Zuilen

NS past de treintijden aan. Door U-OV (en Syntus) worden geen voorstellen voor de aldaar aansluitende lijnen 12 (en in Zuilen 120).

Het ROCOV constateert dat wie uit Amsterdam naar Maarssen (Dorp) wil reizen de keuze heeft om vanaf Breukelen met lijn 120 of vanaf Maarssen met lijn 12 te reizen. In elk geval moet een van deze aansluitingen wel worden aangeboden. Bij voorkeur de snelst mogelijke.

1c Vaartsche Rijn en Bunnik

Hierover heeft het ROCOV geen opmerkingen.

1d knoop Driebergen-Zeist

Treintijden wijzigen en tussen spitsen wordt 2x/uur een sprinter uit Breukelen en Utrecht toegevoegd.

Het ROCOV heeft geen opmerkingen over de in dit verband gemaakte keuzes.

1e Maarn, Veenendaal West en Centrum

Treintijden wijzigen. Maarn wordt door spitsversterkers in tegenspitsrichting overgeslagen (i.v.m. achtervolgende IC) maar behoudt huidige bediening (4x/uur in spits in de spitsrichting).

Het ROCOV wijst erop dat te Veenendaal West door een verschuiving van lijn 83 (zie hieronder bij 1g Veenendaal-De Klomp - 'Rondje') een betere aansluiting trein/bus mogelijk kan zijn.

1f Rhenen

NS verschuift de bediening van Rhenen met een kwartier. Syntus verschuift de Wageningse tak van lijn 50 eveneens. Daardoor blijven aansluitingen tussen lijn 50 (beide richtingen) en de trein behouden.

Het ROCOV is verheugd dat deze aansluitingen gehandhaafd kunnen blijven.

1g knoop Veenendaal-De Klomp

NS wijzigt intercity-tijden ingrijpend. Bij dit onderdeel vermelden we de Syntus-voorstellen afzonderlijk.

- **Lijn 50 wordt ma/za overdag** een kwartier verschoven (t.g.v. ruil Veenendaalse en Wageningse takken) en biedt daardoor een acceptabele overstap van/naar Arnhem C. **COMPLICATIE:** Door nodige rijtijden zijn 2x/dag aansluitingen op trein in De Klomp niet haalbaar (A bus .. V trein ... resp. A trein ... V bus ...). Bus komt net te laat resp. moet net iets te vroeg vertrekken i.v.m. afstemming lijn 50 met U-OV tussen Utrecht en Driebergen-Zeist.

Het ROCOV adviseert op deze specifieke momenten in de spits voor de Syntusritten zo nodig af te kijken van het patroon Utrecht - Driebergen-Zeist, teneinde toch in

ROCOV UTRECHT

regionaal overleg consumentenorganisaties
openbaar vervoer

Veenendaal-De Klomp aansluiting te bieden van een halfuurdienst op een halfuurdienst. Achterlichtaansluitingen met wachttijden van 28 à 32 minuten (je ziet dus volgende trein of bus aankomen) moeten worden voorkomen. Qbuzz zou dan zijn korte ritten ook moeten aanpassen om een gelijkmatig patroon tussen Driebergen-Zeist en Utrecht te behouden. Voor het geval dat het patroon Utrecht – Driebergen-Zeist toch niet veranderd kan worden adviseert het ROCOV dat er t.b.v. reizigers lijn 50 van/naar Leersum, Amerongen en Elst versterkingsritten naar/van Veenendaal-De Klomp met aansluiting op de treinen worden ingelegd. (Als er niet voldoende 'tunnelbussen' zijn kunnen deze ritten zo nodig via Voorpoort en Rondweg-West rijden.)

- **Lijn 50 wordt 's avonds 'teruggezet' in het huidige patroon. Voor de zondagochtend moet Syntus een keuze maken: rond 11.00 omklappen of eerste uren verkeerde aansluiting accepteren?**

OPMERKING: De omklap van NS verschilt in o.a. Veenendaal-De Klomp per richting (passage Schipholtunnel is leidend). Dit geldt zowel in de avonden als op zondagochtend.

Het ROCOV merkt op dat lijn 50 op de Veenendaalse tak ten tijde van de omklap 's avonds al in een (op de Wageningse tak aansluitende) uurdienst Leersum – De Klomp pendelt. Hier is dus niet alleen het patroon ook de aansluiting in Leersum van belang, waarvoor een omklap voor Wageningen tak nodig is (tot 21.00 uur heb je immers vertrek .40 of .10 vanaf De Klomp, daarna .54 zoals nu). Daarbij moet ook de aansluiting op de trein in Rhenen niet over het hoofd worden gezien (de parallelle Arriva-lijnen 44 en 45 rijden dan niet meer tussen Gelders Rivierenland en Wageningen).

- **Lijn 50 start op zondagochtend direct in het dagritme, terwijl NS dan met het avondritme start.**

Het ROCOV heeft begrip voor deze keuze. Er zijn dan nog weinig reizigers, die wel te maken krijgen met een extra overstaptijd. Als tegen het einde van de ochtend het buspatroon zou worden aangepast ondervinden waarschijnlijk meer reizigers daar hinder van.

- **Lijn 80 (gekoppeld aan lijn 87) biedt goede aansluitingen van/naar Arnhem, maar richting Arnhem is meer overstaptijd nodig i.v.m. gelijkvloerse spoor/voetgangerskruising.**

Het ROCOV adviseert de aankomsttijden van lijn 80 iets te vervroegen (een iets eerder vertrek uit Amersfoort is mogelijk).

- **Lijn 87 (gekoppeld aan lijn 80) biedt in principe goede aansluitingen van/naar Utrecht.** Het ROCOV merkt hierbij op dat lijn 87 regelmatig op Veenendaal-De Klomp arriveert met een behoorlijke vertraging (en deze dus doorgeeft aan lijn 80, waardoor aansluiting gemist wordt en daarnaast gaan aansluitingen op andere buslijnen de mist in). Het ROCOV wil dat de oorzaken van de vertraging z.s.m. worden weggenomen.

- **Lijn 5/83/85 ('Rondje') blijft vooralsnog gehandhaafd. Vooral vanwege materieelinzet en concessiebepalingen (lijn 5 is RRReis i.o.v. o.a. provincie Gelderland, 83 en 85 rijden i.o.v. prov. Utrecht, in beide concessies uitvoering door Kéolis/Syntus). Daarbij stelt Gelderland b.v. maximum aan dieselbussen. Door deze randvoorwaarden komen de aansluitingen in Veenendaal-De Klomp en Veenendaal Centrum (en Ede-Wageningen) in een of beide richtingen onder druk te staan.**

Het ROCOV betreurt dit laatste zeer. Wij doen een **alternatief** voorstel, waarbij *binnen het rondje* de wachttijden op Ede-Wageningen (overgang 5/85) en Veenendaal Centrum (overgang 85/83) slechts enkele minuten worden verschoven. Resultaat zijn aanvaardbare aansluitingen op Veenendaal-De Klomp en Veenendaal Centrum. (Aansluitingen in Ede-

Wageningen zijn minder relevant: daar gaan immers 6 i.p.v. 4 intercity's naar Utrecht en Arnhem rijden.)

Overigens zou dit voorstel ook aan het Vervoerplan van RRReis moeten worden toegevoegd. Wij onderhouden hierover contact met het ROCOV Gelderland

LANGERE TERMIJN: Hoewel ons alternatieve voorstel voor de korte termijn enig soelaas biedt en aantrekkelijker is dan het simpelweg handhaven van de huidige tijden beseft het ROCOV dat dit niet de optimale oplossing is. Het ROCOV denkt graag mee.

2 Aanpassingen Bilthoven

U-OV stelt voor de komende periode aan de bediening van Bilthoven te gaan werken. Voor 12 december worden geen concrete wijzigingen voorgesteld.

Het ROCOV ziet met belangstelling uit naar de resultaten (en natuurlijk de methodische verantwoording) van de enquête over lijn 77 en lijn 78. We willen die resultaten graag met u bespreken voordat begonnen wordt met het ontwikkelen van alternatieven en voordat er in het vervoerplan eisen vastgelegd worden.

3 Doorkoppeling SUNIJ- en Uithoftramlijnen

U-OV kondigt aan in de loop van 2022 uitvoering te geven aan het voornemen de tramlijnen 60, 61 en 22 vervoerkundig door te koppelen. Voor 12 december zijn geen concrete plannen geformuleerd.

Het ROCOV wordt graag tijdig bij de uitvoering van dit voornemen betrokken.

4 Leerdam

Qbuzz wijzigt de treintijden op de Merwede-Lingelijn. U-OV stelt voor de dienstregeling van lijn 85 daaraan aan te passen.

Het ROCOV ziet graag de concrete invulling.

Kunnen op het busstation Lekbrug de lijnen 74 en 85/285 op elkaar (blijven) aansluiten?

Dit met het oog op reizigers tussen Vianen stad en Utrecht Centraal en tussen Leerdam en Nieuwegein centrum. Deze overstapmogelijkheid hebt u indertijd aangegeven bij uw voorstel de snelweglijn 63 Vianen – Utrecht op te heffen.

5 Buurtbus Vreeswijk

Geen concreet voorstel U-OV. Wens gemeente Nieuwegein voor wijkbus/buurtbus Vreeswijk. Bij eerdere gelegenheden heeft het ROCOV aangegeven dat Vreeswijk een behoorlijke ov-verbinding zou moeten hebben met het Stadscentrum van Nieuwegein. De gemeente Nieuwegein heeft dezelfde wens uitgesproken.

Het ROCOV adviseert in gesprek te gaan met de gemeente – en met ons, mede op grond van cijfermatige gegevens over de ontwikkeling van het vervoer van en naar Vreeswijk.

6 Buurtbus Vijfheerenlanden

U-OV meldt dat buurtbus Vijfheerenlanden mogelijk gaat stoppen i.v.m. minder reizigers door de komst van U-flex.

Het ROCOV denkt dat het probleem hier vooral is dat er te weinig aandacht is besteed aan de ontwikkeling van deze buurtbuslijn. De lijn is bijvoorbeeld niet aangesloten op het knooppunt Meerkerk. Ook heeft de lijn nog steeds een beperkte frequentie: ze rijdt eenmaal per twee uur, wat tegenwoordig voor buurtbuslijnen kwalitatief ondermaats is. Het zou jammer zijn als deze buurtbuslijn zomaar geruisloos zou verdwijnen. Een goede buurtbuslijn zal een flexsysteem niet beconcurreren maar ondersteunen.

We zien een verantwoordelijkheid van de vervoerder en de provincie om met de buurtbusvereniging, de gemeente en ons uit te zoeken:

- of de buurtbus Vijfheerenlanden in verbeterde vorm voortgezet kan worden,

- welke routegedeelten kansrijk zijn en hoe de route en de aansluiting op het overige OV eruit kunnen zien,
- of het vrijwilligersteam aangevuld kan worden.

Als na onderzoek zou blijken dat voortzetting van deze buurtbuslijn niet haalbaar is adviseren we te zoeken naar andere mogelijkheden in de gemeente Vijfheerenlanden om de vrijkomende kwantiteiten te benutten.

7 Zomerdienst '22

Syntus en U-OV gaan de zomerdienst in '22 uitvoeren zoals in '21.

Het ROCOV brengt hierbij twee dingen onder de aandacht.

- Lijn 70 blijkt tussen Hilversum en Soestdijk Noord op zondag 2x/uur, op zaterdag 1x/uur te rijden. We adviseren hier een betere oplossing voor te vinden.
- Lijn 82 blijkt ook een zomerdienstregeling te hebben gekregen (Nb.: niet gemeld in de adviesaanvraag) met een interval die nogal onregelmatig is. Tussen de eerste twee ritten van Amersfoort naar Doorn zitten nu 45 minuten, in de middagspits is er een uurdienst m.u.v. het laatste uur in één richting (Amersfoort - Doorn). Hier zijn plannen voor een consequentere interval, ook i.v.m. eventuele aansluitingen vanuit Leusden vanwege de lage frequentie, belangrijker zijn geworden.

Vragen

Als u vragen heeft over ons advies, kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Wij verwachten uw schriftelijke reactie uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief.

Met vriendelijke groet,

drs. J. van Leijenhorst
Voorzitter ROCOV Utrecht